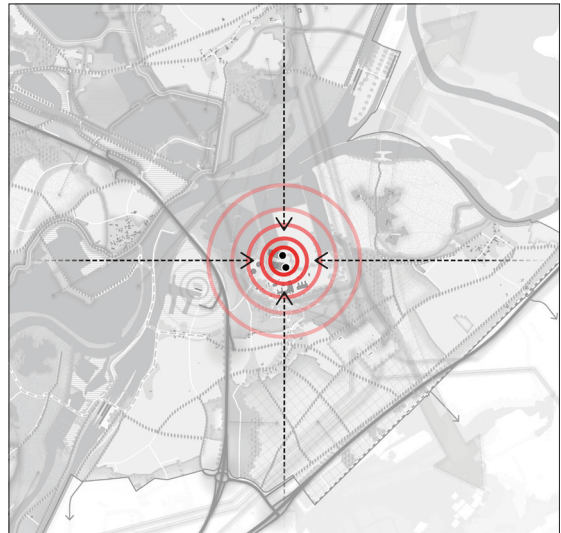

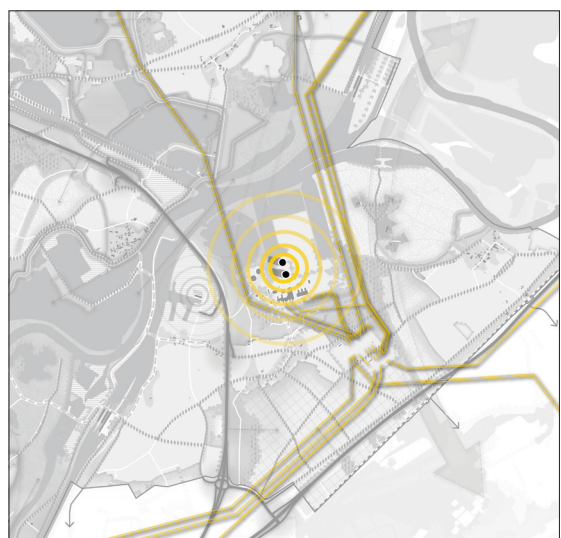
Landschappelijk Raamwerk Maasgouw - notitie Zon op Water

1 | Locatie afweging zon op land op basis van het Toekomstig Landschappelijk Raamwerk

1. Deelgebied "Brachterland" heeft met de aanwezigheid van de Clauscentrale en bijbehorende infrastructuur een functie in de (nationale) energievoorziening. De twee koeltorens, schoorstenen en de hoogspanningsmasten bepalen voor een groot deel de identiteit en aanblik van het gebied. De koeltorens zijn van veraf te zien en vormen een belangrijke (regionale) landmark voor de gemeente Maasgouw. De aanwezige gebiedsidentiteit biedt aanleiding voor het verkennen van ontwikkelmogelijkheden voor toekomstige, duurzame energievoorziening.
2. Op basis van de kernkwaliteiten en landschappelijke karakteristiek zijn bepaalde landschapstypen binnen Maasgouw uitgesloten. Een deel van het deelgebied "Brachterland" (tussen Brachterbeek en de A73) bestaat uit een open gebied dat zich kenmerkt door een rationele, blokvormige verkaveling. In dit landschapstype is een ingetogen energielandschap, passend bij de maat, schaal en functie en gebiedskarakteristiek denkbaar.

De centrale is een regionaal herkenningspunt...

...en een belangrijke knoop in het energienetwerk

Door de maat en schaal is de centrale en haar infrastructuur goed herkenbaar element in de wijde omgeving.

Toekomstig Landschappelijk Raamwerk | In het deelgebied Brachterland is de Clausentrale prominent aanwezig in het landschap, hier en in de hogergelegen rationale, blokvormige verkaveling is een ingetogen energielandschap voor te stellen.

2 | Locatie afweging zon op water op basis van het Toekomstig Landschappelijk Raamwerk

In het verlengde van de hierboven beschreven gebiedsidentiteit en (enigszins beperkte) mogelijkheden voor zon op land is het goed voor te stellen verder te onderzoeken of er aanleidingen zijn om zon op water in overweging te nemen.

De volgende argumenten onderbouwen dit voorstel:

1. Door duurzame energieopwekking en water te combineren kan Maasgouw haar onderscheidend profiel als watergemeente verder versterken en uitdragen. Maasgouw geeft blijk van een duidelijke keuze op welke manier en waar zij bijdragen aan de energietransitie.
2. Het voorzien van zonnenvelden op land én water in dit deelgebied sluit goed aan bij de relatief “harde stedelijke” en hoogdynamische identiteit aan de oostzijde van de Maas met Maasbracht als uitgesproken hoofdkern, de industriehavens, het sluizencomplex, de A2 snelweg en de Clausentrale. Dit in contrast tot het meer “zachte groen-blauwe” karakter aan de overzijde.
3. Net als de Clausentrale altijd het beeld heeft bepaald van dit gebied, gaat de transitie naar duurzame energie ook hier beleefbaar zijn. Vanwege de uitgesproken functie met bijbehorend beeld en beleving komt verleden en toekomst hier samen; in relatie tot energieopwekking mag de nieuwe vorm van energieopwekking dan ook net zo zichtbaar en beleefbaar zijn.
4. De insteekhavens van de Clausentrale vormen uitgesproken wateroppervlakken in het deelgebied. Vanwege hun ligging en formaat kan juist hier de combinatie van duurzame energieopwekking en water worden uitgedragen.
5. Vanuit de optiek van het deelgebied is het voor te stellen dat de Molengreend in tweede instantie ook kan meedoen in het herbergen van zon op water. Wel heeft deze plas al een bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurfunctie die duidelijk anders is dan de insteekhavens.

De plassen in de gemeente Maasgouw zijn herkenbare ruimtelijke eenheden met een duidelijke typering.
(o.b.v. Masterplan Maasplassen)

De plassen in de gemeente Maasgouw bieden plek aan uiteenlopende functies en belevingen

Een andere invalshoek voor het verkennen van geschikte locaties voor zon op water is het beschouwen van de identiteit van de verschillende plassen en de omgevingskwaliteit van deze plassen. Op dit moment is ervoor gekozen deze onderbouwing te baseren op de ruimtelijke logica die naar voren komt uit het Toekomstig Landschappelijk Raamwerk. Vooral nog geeft dit voldoende inzicht om alle plassen (behalve de Molengreend in relatie tot de gebiedsidentiteit) uit te sluiten voor zonnevelden op basis van het volgende:

1. Water is de vijfde kernkwaliteit van de gemeente Maasgouw. Het versterken van de relatie met het water is een uitgangspunt van het Toekomstig Landschappelijk Raamwerk. Dit betekent dat op basis van omgevingskwaliteit de waterstructuur als geheel belangrijk is vanuit functionele-, belevings- en gebruikswaarde.
2. De plassen van Maasgouw zijn duidelijk te typeren vanuit een overwegende functie: natuur, recreatie, waterwinning, duiken en werken. Hoewel het voorkomt dat de plassen vaak meerdere functies combineren is een sterke typering wenselijk voor ontwikkelingen in de toekomst.
3. De plassen vormen min-of meer herkenbare ruimtelijke eenheden. Maat en schaal per plas zijn verschillend. Randen worden gevormd door groene of harde oevers. Het komt ook voor dat de plas een duidelijke ruimtelijke relatie heeft met het omringende land en daarmee een onlosmakelijke eenheid vormt. Net als op land leidt de toevoeging van zonnevelden ook bij plassen tot verrommeling en versnippering. Hierdoor wordt de ruimtelijke herkenbaarheid, de identiteit en de leesbaarheid van het landschap als geheel aangetast.
4. Meer dan op land wordt de ruimtelijke karakteristiek van een plas grotendeels bepaald door de openheid. Op water is er weinig tot geen aanleiding voor het versterken van ruimtelijke structuren die bijdragen aan een betere positionering en verschijningsvorm van de zonnevelden. Tevens dient er rekening te worden gehouden met de natuurfunctie van de plas(sen); zo kan de verminderde daglichtintreding mogelijk nadelige gevolgen hebben voor het bodemleven.

3 | Conclusie en aanbeveling

Uit deze aanvullende notitie wordt duidelijk dat er binnen de gemeente Maasgouw op basis van gebiedsidentiteit zeer specifiek invulling gegeven kan worden aan de ruimtevraag voor zonnevelden in het deelgebied Brachterland. Het voorzien van zonnevelden binnen andere deelgebieden leidt tot aantasting van de kernkwaliteiten en uiteindelijk tot afname van de omgevingskwaliteit. Het aanwijzen van een geschikt deelgebied is een eerste stap in een proces van zorgvuldige afweging, hierbij moeten de volgende zaken in acht worden genomen:

1. De bijzondere kansen voor zowel zon op land én zon op water in dit deelgebied vraagt om meer onderzoek naar een goede samenhang en passende vorm. Op het schaalniveau van het deelgebied zal nader onderzoek gedaan moeten worden naar specifieke locaties, laadvermogen, positionering en verschijningsvorm.
2. Tevens kan en moet de vraag gesteld worden op welke wijze de gemeente Maasgouw het “ontwikkelpotentieel” in de markt zet. Hierbij kan gedacht worden aan twee scenario’s:
 1. De gemeente ontwikkelt een scenario voor een integraal, samenhangend energielandschap en zet dit in de markt.
 2. De gemeente biedt een ruimtelijk kader met leidende beginselen en principes en nodigt marktpartijen uit hier invulling aan te geven.

